

Hrvatsko
mirovinsko
osiguravajuće
društvo

HRMOD

IZJAVA O NAČELIMA ULAGANJA

U PRIMJENI OD 8. 9. 2023.

KLASIFIKACIJA: JAVNO

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. OSNOVNA NAČELA ULAGANJA	1
2.1 Neuzimanje u obzir štetnih učinaka odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti	2
3. STRATEGIJA ULAGANJA IMOVINE	4
4. INVESTICIJSKI PROCES DONOŠENJA ODLUKA	4
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA	6
6. ZAVRŠNE ODREDBE	11

Temeljem članka 12. Statuta i članka 91. Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN 22/14, 29/18 i 115/18, dalje u tekstu: Zakon) i Pravilnika o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva mirovinskog osiguravajućeg društva (NN 30/23, dalje u tekstu: Pravilnik), Uprava Hrvatskog mirovinskog osiguravajućeg društva d.d., Gradišćanska ulica 26 (dalje u tekstu: Društvo), usvojila je dana 25. 8. 2023. godine

IZJAVU O NAČELIMA ULAGANJA

1. UVOD

Društvo odvojeno vodi imovinu za pokriće tehničkih pričuva (dalje u tekstu: Imovina):

- iz **OBVEZNOG** mirovinskog osiguranja za doznake iz obveznih mirovinskih fondova,
- iz **DOBROVOLJNOG** mirovinskog osiguranja za doznake iz otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova i izravnih jednokratnih uplata osoba u Društvo i
- iz **DOBROVOLJNOG** mirovinskog osiguranja za doznake iz zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova

Izjava Društva prikazuje načela ulaganja, investicijske ciljeve, stratešku alokaciju uzimajući u obzir trajanje obveza iz ugovora o mirovinama, principe i tehnike mjerenja rizika ulaganja, raspodjelu rizika te usvojene strategije, interne pravilnike, metode i mjere upravljanja rizicima.

2. OSNOVNA NAČELA ULAGANJA

Imovina za pokriće tehničkih pričuva ulaže se u skladu sa Zakonom, Pravilnikom, pravilima struke te načelima urednog i savjesnog gospodarstvenika isključivo u interesu korisnika mirovine.

Prilikom ulaganja Imovine, Društvo uzima u obzir sljedeće osnovne principe:

- *sigurnost ulaganja – ispunjava ekonomski i pravni aspekt ulaganja*
- *isplativost ulaganja – očekivani prinos na ulaganje u skladu s očekivanim tržišnim prinosom imovine sa sličnom razinom rizika*
- *utrživost ulaganja – mogućnost brzog unovčenja u kratkom roku, u skladu s prirodom i trajanjem obveza iz ugovora o mirovini*
- *raspršenost ulaganja – očuvanje vrijednosti imovine te ograničavanje rizika gubitka od ulaganja.*

Nadalje, Društvo prilikom ulaganja imovine ne uzima u obzir glavne štetne učinke odluka o ulaganju na čimbenike održivosti te detaljno pojašnjava razloge za navedeno u točki 2.1. ove Izjave.

2.1 NEUZIMANJE U OBZIR ŠTETNIH UČINAKA ODLUKA O ULAGANJIMA NA ČIMBENIKE ODRŽIVOSTI

Europski Parlament i Vijeće Europske Unije donijelo je 27. studenog 2019. godine Uredbu (EU) 2019/2088 o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga (SFDR Uredbu), Uredbu (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 od dana 18. lipnja 2020. (tzv. Uredba o taksonomiji), Delegiranu Uredbu komisije (EU) 2022/1288 od 6. travnja 2022. o dopuni Uredbe (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju sadržaj i prikaz informacija o načelu „ne nanosi bitnu štetu“, sadržaj, metodologije i prikaz informacija o pokazateljima održivosti i štetnim učincima na održivost te sadržaj i prikaz informacija o promicanju okolišnih ili socijalnih obilježja i ciljeva održivih ulaganja u predugovornoj dokumentaciji, na internetskim stranicama i u periodičnim izvještajima (tzv. Uredba o RTS-ovima) i Delegiranu Uredbu komisije (EU) 2023/363 od 31. listopada 2022. o izmjeni i ispravku Uredbe o RTS-ovima.

Cilj SFDR Uredbe je povećanje transparentnosti u odnosima između krajnjih ulagatelja i sudionika na financijskom tržištu, ali i preusmjeravanja kapitala u održive projekte. Navedeno se temelji na objavama vezanima za uključivanje rizika održivosti u investicijski proces, te mjerenju štetnih učinaka odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti.

Imovina Društva za pokriće tehničkih pričuva najvećim dijelom je uložena u dužničke vrijednosne papire Republike Hrvatske te je usklađena, temeljem važećeg Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima u trenutku sastava ove Izjave, sa zakonskim limitima ulaganja i ograničenjima ulaganja imovine prema kojima izloženost dužničkim vrijednosnim papirima, mora biti minimalno 70% za portfelj obveznog mirovinskog osiguranja, odnosno 50% za portfelj dobrovoljnog mirovinskog osiguranja.

Republika Hrvatska trenutno nema izdane i, prema trenutno dostupnim tržišnim informacijama, ne razmatra izdavanje „zelenih“ dužničkih vrijednosnih papira. Referentni prinosi na standardne dužničke vrijednosne papire RH i „zelene“ dužničke papire drugih država EU i OECD-a se značajno razlikuju te su prinosi na „zelene“ dužničke papire značajnije niži, odnosno daju niže povrate na ulaganja čime bi i korisnici mirovina Društva ostvarivali niže povrate.

Obzirom na navedenu strukturu ulaganja Društva, uzimajući u obzir visoku izloženost državnim dužničkim vrijednosnim papirima Republike Hrvatske, prinosu koji još uvijek za korisnike mirovina Društva daje veće povrate u odnosu na druge dužničke vrijednosne papire zemalja EU i OECD-a te izostanak „zelenih“ obveznica izdavatelja Republike Hrvatske, u ovom trenutku, Društvo sukladno članku 4.1.b SFDR Uredbe ne uzima u obzir glavne štetne učinke odluka o ulaganju na čimbenike održivosti.

Nadalje, prilikom određivanja strategije ulaganja i donošenja investicijskih odluka Društvo u investicijskom procesu ne uzima u obzir okolišne, socijalne i upravljačke čimbenike u smislu članka 6 SFDR Uredbe. Uzimajući u obzir strategiju ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve te zakonom dozvoljenih ulaganja i ograničenja ulaganja imovine, Društvo smatra da je rizik održivosti već sadržan u cijeni financijskih instrumenata, odnosno u tržišnom i kreditnom riziku te će istim nastaviti upravljati isključivo kroz tehnike primjenjive za tržišne i kreditne rizike. Društvo nije mijenjalo strategije ulaganja s obzirom na rizike održivosti.

Što se tiče mirovinskih proizvoda odnosno složenih investicijskih proizvoda osiguranja (eng. *Insurance-based Investment Products – IBIP*) i SFDR objave na razini proizvoda na tržištu sukladno članku 7. SFDR Uredbe, Društvo ne nudi takvu vrstu proizvoda, te nema u ponudi program koji promiče ESG čimbenike niti programe kojima je cilj održivo ulaganje. Naime, u okviru ponude svojih mirovinskih programa, Društvo je utvrdilo da proizvodi pripadaju u kategoriju tzv. „mainstream“ proizvoda. U smislu SFDR Uredbe „mainstream“ proizvod se smatra svaki proizvod koji ne promovira okolišna i socijalna obilježja prema članku 8. SFDR Uredbe, niti mu je cilj održivo ulaganje prema članku 9 SFDR Uredbe. Prema navedenom i strukturi ulaganja imovine kako je prethodno opisano, i prema trenutnim tržišnim okolnostima, Društvo iz istih gore opisanih razloga, sukladno članku 7. SFDR Uredbe ne uzima u obzir štetne učinke odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti u odnosu na svoje proizvode.

Odluku o početku uzimanja u obzir štetnih učinaka odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti sukladno članku 4.1.a SFDR Uredbe, prilikom određivanja strategija i donošenja investicijskih odluka i obzirom na pokazatelje koji se odnose na:

- održivost u području klime i drugih štetnih učinaka povezanih s okolišem,
- socijalna pitanja i pitanja u vezi sa zaposlenicima, s poštivanjem ljudskih prava, s borbom protiv korupcije i podmićivanja,
- ulaganja u države i nadnacionalne organizacije,
- ulaganja u nekretnine

i ostale glavne štetne učinke na čimbenike održivosti, Društvo neće razmatrati do daljnjega.

Međutim, nakon transponiranja Direktive EU 2022/2464 EU parlamenta i vijeća od 14.12.2022. (tzv. CSRD Direktiva o korporativnom izvješćivanju) u hrvatsko zakonodavstvo, a čiji obveznik bi Društvo postalo 2026. godine, Društvo će u okviru razmatranja i usklađivanja s ovom direktivom, razmotriti i svoju odluku o uzimanju u obzir glavnih štetnih učinaka odluka o ulaganju na čimbenike održivosti.

3. STRATEGIJA ULAGANJA IMOVINE

Strateškom alokacijom imovine po osnovnim klasama dolazi se do ostvarenja dugoročnih ciljeva Društva. Strateška alokacija imovine sadrži raspodjelu imovine između osnovnih klasa imovine s ciljanom alokacijom po osnovnim klasama imovine uz pridržavanje svih zakonskih i podzakonskih odredbi.

Osnovne klase imovine u koje će Društvo ulagati su:

- *najveći dio imovine Društva biti će uloženo u dužničke vrijednosne papire RH, država članica EU i OECD, HNB-a, središnjih banaka država članica EU i OECD-a, te u ovu klasu imovine ulazi posredno i izloženost kroz ulaganja u UCITS fondove i izvedene financijske instrumente,*
- *dužničke vrijednosne papire dioničkih društava sa sjedištem u RH, država članica EU i OECD-a,*
- *vlasničke vrijednosne papire dioničkih društava iz HR, zemalja članica EU i OECD-a, te u ovu klasu imovine ulazi posredno i izloženost kroz ulaganja u UCITS fondove i izvedene financijske instrumente,*
- *prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca koji nisu uvršteni na uređeno tržište dioničkih društava sa sjedištem u RH, zemljama EU i OECD u imovinu za dobrovoljne mirovinska osiguranja,*
- *depozite i novac na računu, čime se stječe kratkoročna rezerva likvidnosti za podmirenje sadašnjih obveza isplata mirovina,*
- *otvorene ili zatvorene alternativne investicijske fondove (AIF) koji imaju odobrenje za rad u RH, zemljama EU ili OECD-a,*
- *nekretnine koje su upisane u ZK u RH, zemljama EU ili OECD-a,*
- *financijske izvedenice samo ako doprinose smanjenju rizika ulaganja ili olakšavaju učinkovito upravljanje portfeljem, a prvenstveno s ciljem smanjenja tečajnog, odnosno kamatnog rizika temeljne imovine.*

4. INVESTICIJSKI PROCES DONOŠENJA ODLUKA

Uprava Društva sukladno zakonskim i podzakonskim odredbama donosi interne akte iz područja ulaganja imovine, usvaja strategiju i limite ulaganja, imenuje članove Investicijskog odbora te postupke za donošenje odluka i njihove izmjene. Investicijski odbor se sastoji od Uprave, voditelja odjela ulaganja i ALM, nositelja ključne funkcije upravljanja rizicima te upravitelja tehničkih pričuva. Investicijski odbor je zadužen za izradu prijedloga strategije ulaganja imovine, kao i analize učinkovitosti i rizičnosti upravljanja portfeljem Društva.

Investicijski odbor predlaže, a Uprava Društva usvaja stratešku alokaciju imovine koja sadrži raspodjelu imovine s ciljanom alokacijom po osnovnim klasama imovine te rangove odstupanja od ciljane strateške alokacije imovine po klasama imovine na način

da je odstupanje prihvatljivo te da je i dalje u skladu s važećom strateškom alokacijom. Za određena ulaganja Uprava Društva je dužna ishoditi prethodno odobrenje Nadzornog odbora društva.

Odjel ulaganja i ALM je zadužen za operativnu realizaciju ulaganja u okviru investicijskog procesa kao i sudjelovanje u definiranju i predlaganju strategije ulaganja te donošenju dnevnih odluka o ulaganju. Obavlja poslove upravljanja Imovinom, trgovanja na domaćim i stranim tržištima, praćenja tržišta, izrade izvještaja o transakcijama, praćenja likvidnosti i služi kao potpora investicijskom procesu.

Ključna funkcija upravljanja rizicima sudjeluje u izradi ALM studije u suradnji s upraviteljem tehničkih pričuva. Prati limite ulaganja, listu odobrenih izdavatelja vrijednosnih papira te kreditnih institucija i ovlaštenih partnera za trgovanje, sudjeluje zajedno s odjelom ulaganja i ALM u izradi prijedloga strateškog portfelja te vrši testiranja istog na pomake u ključnim pretpostavkama. Ključna funkcija upravljanja rizicima testira stvarni investicijski portfelj na osjetljivost promjena u tržišnim uvjetima poput promjena kamatnih stopa i tečajeva.

Upravitelj tehničkih pričuva izrađuje ALM studiju u suradnji s ključnom funkcijom upravljanja rizicima te prati usklađenost imovina s obvezama.

Investicijski proces sastoji se od sljedećih faza:

Faza investicijskog procesa	Organizacijski dio
Praćenje tržišta, prikupljanje informacija	Ulaganje imovine i ALM, Upravljanje rizicima, Aktuarski poslovi
Izrada analiza	Ulaganje imovine i ALM, Upravljanje rizicima, Aktuarski poslovi
Prijedlog odluke o strateškoj alokaciji i rangovima odstupanja po klasama imovine	Investicijski odbor
Usvajanje odluke o strateškoj alokaciji i rangovima odstupanja po klasama imovine	Uprava
Realizacija ulaganja	Ulaganje imovine i ALM
Kontrola i namira ulaganja	Upravljanje rizicima, Administracija i podrška
Računovodstvena evidencija i vrednovanje	Administracija i podrška
Izveštavanje i praćenje	Ulaganje imovine i ALM, Administracija i podrška, Upravljanje rizicima

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Sustav upravljanja rizicima čine svi relevantni dijelovi organizacijske strukture Društva koji sudjeluju u procesu upravljanja rizicima portfelja, te postupci, tehnike i alati mjerenja i upravljanja rizicima koje Društvo primjenjuje. Centralnu ulogu u sustavu upravljanja rizicima u Društvu ima ključna funkcija upravljanja rizicima. S obzirom na vrstu, opseg i složenost poslovanja, Društvo je funkciju upravljanja rizicima organiziralo u okviru organizacijske jedinice Upravljanje rizicima. Pravilnik o upravljanju rizicima temeljni je dokument u kojem su opisane strategija i politika upravljanja rizicima. Osim Pravilnika, postupci upravljanja rizicima su opisani i u sljedećim internim aktima:

- Procedura upravljanja rizicima
- Procedura vrednovanja imovine
- Profil rizika
- Postupak procjene kreditne sposobnosti
- Procjena kreditne sposobnosti druge ugovorne strane
- Procedura klasifikacije financijskih instrumenata
- Procedura izračuna umanjenja vrijednosti.

Sustav upravljanja rizicima omogućava ostvarivanje poslovnih ciljeva Društva te se postavlja na kontinuiranoj osnovi na način da se rizici identificiraju, procjenjuju, kontroliraju, upravljaju i da se redovito izvještava o rizicima, kojima je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u aktivnostima u kojima nastoji postići strateške ciljeve, na pojedinačnoj ili skupnoj osnovi.

S ciljem omogućavanja učinkovitog upravljanja rizicima, uspostavljen je model „triju obrambenih linija“, uključujući jasnu podjelu odgovornosti i zadataka među njima:

- prva obrambena linija: poslovne djelatnosti (sklapanje ugovora o mirovini, ulaganja, računovodstvo i drugo);
- druga obrambena linija: funkcija upravljanja rizicima, aktuarska funkcija, funkcija usklađenosti i odbor za rizike i kontrole;
- treća obrambena linija: unutarnja revizija.

Funkcionalnost modela upravljanja rizicima redovito se preispituje i traže novi optimalni načini i mjere upravljanja rizicima s ciljem kontinuiranog unapređenja, poboljšanja metoda i tehnika upravljanja rizicima.

Ulaganjem imovine Društvo na sebe preuzima financijske rizike. Glavne kategorije rizika vezanih uz ulaganja su rizik likvidnosti, kreditni, tržišni i operativni rizik te nad njima Društvo vrši svakodnevni nadzor i procjenu odnosno koristi dolje navedene metode / tehnike mjerenja po svakom riziku ulaganja. U gore navedenim internim aktima detaljno su opisane metode, potrebne mjere i postupci utvrđivanja izloženosti svake prethodno navedene kategorije rizika.

RIZIK LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti je rizik nemogućnosti transformacije pojedinih oblika financijske imovine u novčana sredstva (rizik likvidnosti imovine) ili rizik nemogućnosti uravnoteženja kratkoročnih platežnih mogućnosti s jedne strane i kratkoročnih obveza s druge strane (rizik novčanog tijeka). Navedenim rizicima Društvo upravlja procjenom likvidnosti financijskog instrumenta prilikom donošenja investicijske odluke te procjenom likvidnosti portfelja uzimajući u obzir likvidnost imovine i obveza (mirovina). Za mjerenje rizika likvidnosti Društvo je razvilo internu ocjenu rizika likvidnosti koja stavlja u odnos ocjenu rizika likvidnosti na strani imovine s rizikom likvidnosti na strani korisnika mirovine. Metodologija je opisana u internom dokumentu Uputa upravljanja rizicima.

KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj financijskog instrumenta koji se nalazi u imovini Društva neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze uslijed nastanka nemogućnosti plaćanja ili drugih razloga. Društvo upravlja ovim rizikom tako da redovito procjenjuje kreditnu sposobnost izdavatelja u koje namjerava ulagati ili ulaže svoju imovinu. Radi što većeg smanjenja kreditnog rizika Društvo posluje i ulaže imovinu u druge ugovorne strane ili ugovara transakcije s drugim ugovorenim stranama koje imaju dobre pokazatelje poslovanja i kreditni rejting sukladno zakonski propisanim limitima te internim modelima za procjenu kreditne sposobnosti. Društvo je razvilo internu metodu ocjene kreditne sposobnosti na temelju fundamentalnih i tržišnih pokazatelja, a metodologija je detaljno opisana u internom dokumentu Postupak procjene kreditne sposobnosti.

Rizik namire je posebna vrsta kreditnog rizika, a predstavlja mogućnost da realizacija ili namira zaključenih transakcija bude otežana ili potpuno onemogućena. Navedenim rizikom Društvo upravlja pažljivim odabirom drugih ugovornih strana uzimajući u obzir njihovu kreditnu sposobnost i ugled na tržištu te namirom transakcija po načelu isporuke uz plaćanje (engl. *Delivery versus Payment, DvP*).

Rizik koncentracije odnosi se na mogućnost financijskog gubitka uslijed značajne izloženosti Društva prema pojedinim izdavateljima ili grupama izdavatelja. Navedenim rizikom Društvo upravlja diversifikacijom ulaganja. S obzirom na strategiju ulaganja Društvo će biti značajno izložen riziku koncentracije izdavatelju Republici Hrvatskoj te bankarskom sektoru Republike Hrvatske. Društvo dnevno prati izloženost riziku koncentracije izdavatelju te osigurava usklađenost izloženosti s ograničenjima propisanim Zakonom i podzakonskim aktima.

TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizici su svaki potencijalni gubici koji mogu nastati zbog neočekivanih i nepovoljnih kretanja cijena i raznih drugih faktora, kao što su valutni rizik, rizik promjene kamatnih stopa i rizik promjene cijena na tržištu.

Društvo redovito prati, nadzire i preispituje utjecaj gore navedenih tržišnih rizika na imovinu, koristeći različite modele i tehnike mjerenja sukladno vrsti financijskog instrumenta. Važan alat u upravljanju tržišnim rizicima je diverzifikacija te redovito provođenje testova otpornosti na stres i retroaktivno testiranje.

NAČELIMA ULAGANJA

Za utvrđivanje i mjerenje izloženosti tržišnim rizicima zadužena je ključna funkcija upravljanja rizicima koja izloženost imovine tržišnim rizicima mjeri putem više metoda i pokazatelja:

- dekompozicijom rizika imovine putem *Value-at-Risk* (dalje: *VaR*) metode,
- izračunom volatilnosti imovine,
- izračunom tečajne izloženosti,
- izračunom modificirane duracije portfelja.

OPERATIVNI RIZIK I RIZIK PROMJENE POREZNIH I/ILI DRUGIH PROPISA

Operativni rizik je rizik potencijalnih gubitaka zbog neadekvatnih ili pogrešnih poslovnih procesa ili događaja prouzročenih greškama zaposlenika, sustava ili nastupa nepovoljnih vanjskih događaja. Praćenje operativnih rizika organizirano je i provodi se u skladu s internim procedurama pojedinih organizacijskih jedinca Društva, kontinuiranim nadzorom poslovnih procesa od strane kontrolnih funkcija i Uprave. U cilju učinkovitog upravljanja operativnim rizicima, uspostavljen je sustav temeljen na pravnim propisima i standardima za upravljanje operativnim rizicima u financijskoj industriji. U navedenom sustavu koriste se tehnike koje uključuju identifikaciju i procjenu rizika, prikupljanje podataka o događajima operativnog rizika te praćenje ključnih pokazatelja operativnog rizika.

RIZIK ODRŽIVOSTI

Rizik održivosti je okolišni, socijalni ili upravljački događaj ili uvjet povezan s ulaganjima koji, ako do njega dođe, može uzrokovati stvaran ili potencijalno materijalno negativan učinak na vrijednost ulaganja.

Najznačajniji rizici održivosti odnose se na okolišne i reputacijske rizike izdavatelja i/ili drugih ugovornih strana koji mogu dovesti do primjerice prekida suradnje s tvrtkama koji krše zakone o radu ili regulatornih kazni. Značajan rizik koji proizlazi iz rizika održivosti je i manipulativni zeleni marketing (eng. *Greenwashing*) za kojeg trenutno ne postoji jedinstvena definicija u EU regulativi, a predstavlja tržišne prakse (namjerne i nenamjerne) gdje javno objavljeni profil održivosti i karakteristike i/ili ciljevi financijskog proizvoda, djelovanjem ili propustom ne odražava valjano rizike i utjecaje održivosti povezane s tim izdavateljem ili financijskim proizvodom.

Društvo ne procjenjuje i ne prati rizike održivosti na razini izdavatelja jer se većinom imovina za pokriće tehničkih pričuva ulaže u dužničke vrijednosne papire Republike Hrvatske te je usklađena, temeljem Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima, sa zakonskim limitima ulaganja i ograničenjima ulaganja imovine. Republika Hrvatska trenutno nema izdane i, prema trenutno dostupnim tržišnim informacijama, ne razmatra izdavanje „zelenih“ dužničkih vrijednosnih papira. Referentni prinosi na standardne dužničke vrijednosne papire RH i „zelene“ dužničke papire drugih država EU i OECD-a se značajno razlikuju te su prinosi na „zelene“ dužničke papire značajnije niži, odnosno daju niže povrate na ulaganja čime bi i korisnici mirovina Društva ostvarivali niže povrate.

Stoga Društvo sukladno članku 4.1.b SFDR Uredbe ne uzima u obzir glavne štetne učinke odluka o ulaganju na čimbenike održivosti.

Također, što se tiče mirovinskih proizvoda odnosno složenih investicijskih proizvoda osiguranja (eng. *Insurance-based Investment Products – IBIP*) i SFDR objave na razini proizvoda na tržištu sukladno članku 7. SFDR Uredbe, Društvo ne nudi takvu vrstu proizvoda, te nema u ponudi mirovinske programe koji promiču okolišne, socijalne i upravljačke čimbenike (ESG čimbenike) niti programe kojima je cilj održivo ulaganje. Naime, u okviru mirovinskih programa koje nudi, Društvo je utvrdilo da isti pripadaju u kategoriju tzv. „mainstream“ proizvoda. U smislu SFDR Uredbe „mainstream“ proizvod se smatra svaki proizvod koji ne promovira okolišna i socijalna obilježja prema članku 8 SFDR Uredbe, niti mu je cilj održivo ulaganje prema članku 9 SFDR Uredbe.

SKLONOST RIZICIMA I TOLERANCIJA RIZIKA

Sklonost rizicima reflektira se u formiranju granice dopuštenog rizika i operativnih limita koji prvenstveno poštuju zakonska ograničenja ulaganja. Granice dopuštenog rizika su granice pojedine kategorije rizika uključene u profil rizika Društva, i mjere za rizike, koje se prate u redovitom procesu upravljanja rizicima. Tolerancija rizika predstavlja sposobnost Društva da nastanak ili posljedicu nastanka pojedinog rizika svede na razinu da ta posljedica u bitnome ne utječe na ostvarenje ciljeva Društva.

U svrhu određivanja sklonosti rizicima i tolerancije rizika, Društvo je definiralo cilj odnosno pragove značajnosti i pragove ranog upozorenja koji se odnose na ključne rizike te će Uprava Društva poduzeti potrebne radnje u slučaju dostizanja navedenih pragova sukladno Pravilniku o upravljanju rizicima i drugim internim aktima.

Za potrebe definiranja profila rizika portfelja Društvo je uspostavilo internu metodu za ocjenu pojedinih rizika:

- Za svaku vrstu rizika (tržišni, kreditni, likvidnosti) identificiraju se faktori rizika.
- Faktoru rizika pridružuje se jedna od mjera rizika:
  - a. izloženost faktoru rizika (% imovine za pokriće tehničkih pričuva uvećane za plaćenu premiju budućeg razdoblja)
  - b. numeričke vrijednosti (modificirana duracija, volatilnost)
  - c. interne ocjene (rizik likvidnosti, kreditni rizik)
- Za svaki faktor rizika moguće vrijednosti mjere rizika grupiraju se u pet razreda: vrlo nizak, nizak, umjeren, visok, vrlo visok.

NAČELIMA ULAGANJA

U tablici u nastavku opisane su sklonosti rizicima glavnih kategorija rizika vezanih uz ulaganja i profil rizika imovine za pokriće tehničkih pričuva iz obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja te imovine Društva:

Sklonost riziku

Vrsta rizika	Faktor rizika	OBVEZNO	DOBROVOLJNO	DRUŠTVO
TRŽIŠNI RIZIK	KAMATNA STOPA	visok	umjeren	vrlo nizak
	PROMJENA CIJENE	umjeren	umjeren	vrlo nizak
	VLASNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI	vrlo nizak	nizak	vrlo nizak
	VALUTA	umjeren	visok	vrlo nizak
KREDITINI RIZIK	RIZIK KONCENTRACIJE	visok	visok	vrlo visok
	DRUGA UGOVORNA STRANA	umjeren	umjeren	umjeren
	KREDITNA SPOSOBNOST	umjeren	umjeren	umjeren
RIZIK LIKVIDNOSTI	NEUSKLAĐENOST LIKVIDNOSTI	vrlo nizak	vrlo nizak	vrlo nizak
OPERATIVNI RIZIK		vrlo nizak	vrlo nizak	vrlo nizak
PROFIL RIZIKA		umjeren	umjeren	nizak

(moguće ocjene: vrlo nizak, nizak, umjeren, visok, vrlo visok)

Sklonost riziku i faktori rizika su detaljnije propisani u internom aktu Profil rizika, te se profil rizika portfelja Društva najmanje jednom mjesečno monitorira u sklopu IC Reporta (izvještaj o rizicima za investicijski kolegij).

Kultura rizika u Društvu je vrlo bitna i obuhvaća najmanje opću svjesnost o rizicima na svim razinama Društva, odnos i ponašanje radnika prema rizicima i u vezi s rizicima te upravljanje rizicima uzimajući u obzir sklonost preuzimanja rizika.

Kroz razvoj i implementaciju pisanih politika i pravila za upravljanje rizicima, putem ostalih internih akata (procedura i odluka) te putem jasne strukture s definiranim ulogama, odgovornostima, kompetencijama i kroz stalno razvijanje kulture rizika Društvo dolazi do cilja osiguravanja učinkovitosti i prikladnosti cijelog procesa upravljanja rizicima.

6. ZAVRŠNE ODREDBE

Ova Izjava je u primjeni od 8. 9. 2023. godine. Stupanjem na snagu ove Izjave stavlja se izvan snage Izjava o načelima ulaganja_v3 od 9. 12. 2021., koja je bila u primjeni od 21. 12. 2021. godine.

Datum stupanja na snagu: 8. 9. 2023.

Hrvatsko mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.
Gradišćanska ulica 26, Zagreb
www.hrmod.hr | info@hrmod.hr